БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 48 (6483)
МАРТЫН 7
СУББОТО
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Сталинай мүнхэ нэрэнь советскэ арадай болон бухы түрүү хүн түрэлтэнэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтын хэтэдэ оршохол.

(Партиин бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хандалгаһаа).

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленумэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хамтарһан заседаниин

ТОГТООЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум бөлбол манай партида ба орондо тохёолдоһон энэ хүндэ сагта партиин ба правительствын тон шухала зорилгонь хадаа оронойнгоо бүхы ажабайдалые таһалдалгүйгөөр ба зүбөөр хүтэлбэрилхэ ябадал хангаха хэрэг болоно гэжэ тоолоно, энэ хэрэг хадаа хүтэлбэрилгын айхабтар ехэ эмхидэлтэй байха, ямар нэгэн гуримгүй байдал ба мэгдүү ябадал гаргахагүй, тингэжэ манай ороной дотоодын хэрэгүүдэй талааршье, мүн баһа уласхоорондын хэрэгүүдэй талааршье манай партиин ба правительствын зохёоһон политикые бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэг хэлсээнгүй хангаха эрилтэ хэнэ.

Энээнһээ үндэһэлэн, гүрэнэй ба партийна органуудай ажал-ябуулгые хүтэлбэрилхэ талаар ямар нэгэн таһалдал гаргахагүйн зорилгоор, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилгые эмхидхэхэ талаар хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ шухала гэжэ тоолоно.

I

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ БА ТҮРҮҮЛЭГШЫН НЭГЭДЭХИ ОРЛОГШОНОР ТУХАЙ

1. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр нүхэр Маленков Георгий Максимилиановичые томилхо.

2. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшонороор нүхэд Берия Лаврентий Павловичые, Молотов Вячеслав Михайловичые, Булганин Николай Александровичые, Каганович Лазарь Моисеевичые томилхо.

II

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ ТУХАЙ

1. СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ хоёр органуудай—Президиумэй ба Президиумэй Бюрогой орондо нэгэ орган—СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиум байлгаха шухала гэжэ тоолохо.

2. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиумэй составта—СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшонор орохо гэжэ тогтоохо.

III

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ ТУХАЙ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр нүхэр Ворошилов Климент Ефремовичые һайшаан дурадхаха, эдэ уялгануудһаа нүхэр Шверник Николай Михайловичые сүлөөлхэ.

* * *

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ СЕКРЕТАРЬ ТУХАЙ

1. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретаряар нүхэр Пегов Николай Михайловичые томилоод, тэрэниие КПСС-эй ЦК-гэй секретариин уялгануудһаа сүлөөлхэ.

2. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мүнөөнэй Секретарь нүхэр Горкин Александр Федоровичые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин орлогшоор томилхо.

IV

СССР-эй ДОТООДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВО ТУХАЙ

СССР-эй гүрэнэй аюулгүйе сахиха Министерствые ба СССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй Министерствые нэгэ Министерство—СССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй Министерство болгон нэгэдхэхэ.

СССР-эй ДОТООДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР ТУХАЙ

СССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй Министрээр нүхэр Берия Лаврентий Павловичые томилхо.

V

СССР-эй ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР БА МИНИСТРЫН ОРЛОГШОНОР ТУХАЙ

1. Нүхэр Молотов Вячеслав Михайловичые СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрээр томилхо.

2. СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшонороор нүхэд Вышинский Андрей Януарьевичые, Малик Яков Александровичые томилхо.

3. Нүхэр Кузнецов Василий Васильевичые СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын орлогшоор томилхо.

4. Нүхэр Вышинский Андрей Януарьевичые ООН-до СССР-эй саг үргэлжын түлөөлэгшөөр томилхо.

VI

СССР-эй СЭРЭГЭЙ МИНИСТР БА СЭРЭГЭЙ МИНИСТРЫН НЭГЭДЭХИ ОРЛОГШОНОР ТУХАЙ.

1. Советскэ Союзай маршал нүхэр Булганин Николай Александровичые СССР-эй Сэрэгэй Министрээр томилхо.

2. СССР-эй Сэрэгэй Министрын нэгэдэхи орлогшонороор Советскэ Союзай маршал нүхэр Василевский Александр Михайловичые, Советскэ Союзай маршал нүхэр Жуков Георгий Константиновичые томилхо.

VII

ДОТООДЫН БА ГАДААДЫН ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ МИНИСТЕРСТВО ТУХАЙ

СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай Министерствые ба худалдаа наймаанай Министерствые нэгэ Министерство—СССР-эй дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай Министерство болгон нэгэдхэхэ.

СССР-эй ДОТООДЫН БА ГАДААДЫН ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ МИНИСТР БА МИНИСТРЫН ОРЛОГШОНОР ТУХАЙ

1. Нүхэр Микоян Анастас Ивановичые СССР-эй дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай Министрээр томилхо.

2. СССР-эй дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай Министрын нэгэдэхи орлогшоор нүхэр Кабанов Иван Григорьевичые, Министрын орлогшонороор нүхэд Кумыкин Павел Николаевичые, Жаворонков Василий Гавриловичые томилхо.

VIII

МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН МИНИСТЕРСТВО ТУХАЙ

Автомобильна ба тракторна промышленностиин Министерствые, машина бүтээлгын ба прибор бүтээлгын Министерствые, хүдөө ажахын машина бүтээлгын Министерствые, станок бүтээлгын Министерствые нэгэ Министерство—машина бүтээлгын Министерство болгон нэгэдхэхэ.

МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН МИНИСТР ТУХАЙ

Нүхэр Сабуров Максим Захаровичые машина бүтээлгын Министрээр томилоод, тэрэниие СССР-эй Госпланай Түрүүлэгшын уялгануудһаа сүлөөлхэ.

* * *

ТРАНСПОРТНА БА ХҮНДЭ МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН МИНИСТЕРСТВО ТУХАЙ

Транспортна машина бүтээлгын Министерствые, судна бүтээлгын промышленностиин Министерствые, хүндэ машина бүтээлгын Министерствые, барилгын ба харгын машина бүтээлгын Министерствые нэгэ Министерство—транспортна ба хүндэ машина бүтээлгын Министерство болгон нэгэдхэхэ.

ТРАНСПОРТНА БА ХҮНДЭ МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН МИНИСТР ТУХАЙ

Нүхэр Малышев Вячеслав Александровичые транспортна ба хүндэ машина бүтээлгын Министрээр томилхо.

* * *

ЭЛЕКТРОСТАНЦИНУУДАЙ БА ЭЛЕКТРОПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВО ТУХАЙ

Электростанцинуудай Министерствые, электропромышленностиин Министерствые, хэлхеэ холбооной хэрэгсэлнүүдэй промышленностиин Министерствые нэгэ Министерство — электростанцинуудай ба электропромышленностиин Министерство болгон нэгэдхэхэ.

ЭЛЕКТРОСТАНЦИНУУДАЙ БА ЭЛЕКТРОПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТР ТУХАЙ

Нүхэр Первухин Михаил Георгиевичые электростанцинуудай ба электропромышленностиин Министрээр томилхо.

IX

СССР-эй ГОСПЛАНАЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ ТУХАЙ

СССР-эй Госпланай Түрүүлэгшээр нүхэр Косяченко Григорий Петровичые томилхо.

X

ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ ТУХАЙ

Нүхэр Шверник Николай Михайловичые Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Түрүүлэгшээр һайшаан дурадхаха, эдэ уялгануудһаа нүхэр Кузнецов Василий Васильевичые сүлөөлхэ.

XI

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ БА КПСС-эй ЦК-гэй СЕКРЕТАРЬНУУД ТУХАЙ

1. КПСС-эй Центральна Комитедтэ ЦК-гэй хоёр органой — Президиумэй ба Президиумэй Бюрогой орондо партиин Уставаар хараалагдаһан ёһоор нэгэ орган — КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумые байлгаха шухала гэжэ тоолохо.

2. Хүтэлбэрилхэ ябадалдаа ехэ оперативна байха зорилгоор, Президиумэй составые 10 гэшүүдһээ ба 4 кандидадһаа бүридүүлхэ гэжэ тодорхойлхо.

3. КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумые иимэ составтайгаар баталха:

ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд—нүхэд Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, М. Г. Первухин.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүдтэ кандидадууд — нүхэд Н. М. Шверник, П. К. Пономаренко, Л. Г. Мельников, М. Д. Багиров.

4. КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнуудаар нүхэд С. Д. Игнатьев, П. Н. Поспелов, Н. Н. Шаталин гэгшэдые һунгаха.

5. КПСС-эй Центральна Комитедтэхи хүдэлмэридөө бүхы анхаралаа нүхэр Н. С. Хрущевой хандуулхань шухала гэжэ тоолохо, энээнтэй хамта тэрэниие КПСС-эй Московско Комитедэй нэгэдэхи секретариин уялгануудһаа сүлөөлхэ.

6. КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. А. Михайловые КПСС-эй Московско Комитедэй нэгэдэхи секретаряар баталха.

7. Нүхэд П. К. Пономаренко, Н. Г. Игнатов гэгшэдэй СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ороһонтой дашарамдуулан ба нүхэр Л. И. Брежневэй — Далайн-Сэрэгэй Министерствын Политуправлениин начальнигай хүдэлмэридэ ороһонтой дашарамдуулан эдэниие КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнуудай уялгануудһаа сүлөөлхэ.

XII

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДҮРБЭДЭХИ СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хамтарһан заседаниин гаргаһан, СССР-эй Верховно Соведээр баталагдаха ёһотой шиидхэбэринүүдые хаража үзэхын тулада СССР-эй Верховно Соведэй Дүрбэдэхи сессиие 1953 оной мартын 14-дэ Москва городто зарлаха.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

Агуу ехэ эмхидэл ба нэгэдэл

Мүнөөдэр Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленумэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хамтарһан заседаниин Тогтоол толилогдобо. Энэ тон шухала политическэ документые парти, бүхы советскэ арад нэгэн һаналтайгаар һайшаан угтаха байна.

Манай агуу ехэ вождь ба инаг багша Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшөөд байһан бэрхэтэй, хүндэ гашуудалта үдэрнүүдтэ парти болон араднай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсажа байна.

«Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол манай партида ба орондо тохёолдоһон энэ хүндэ сагта парти, правительствын тон шухала зорилгонь хадаа оронойнгоо бүхы ажабайдалые таһалдалгүйгөөр ба зүбөөр хүтэлбэрилхэ ябадал хангаха хэрэг болоно гэжэ тоолоно, энэ хэрэг хадаа хүтэлбэрилгын айхабтар ехэ эмхидхэлтэй байха, ямар нэгэн гуримгүй байдал ба мэгдүү ябадал гаргахагүй, тингэжэ манай ороной дотоодын хэрэгүүдэй талааршье, мүн баһа уласхоорондын хэрэгүүдэй талааршье манай партиин ба правительствын зохёоһон политикые бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэг хэлсээнгүй хангаха эрилтэ хэнэ» гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Партиин ба правительствын зохёоһон энэ политика манай арадай ажабайдалай шухала интересүүдтэ харюусадаг, тэрэнэй зүгһөө хизааргүйгөөр дэмжэгдэдэг гэээшэ. Арадайнгаа аша туһада алба хэхэ ябадал партиин бүхы ажал-ябуулгын дээдэ хуули мүн гэжэ мэдэдэг ушарһаа советскэ арад өөрынгөө түрэл партида халуунаар дурладаг.

Манай партиин политикын зүб байһаниинь хэдэн арбан жэл соо хэгдэһэн тэмсэлээр шалгагдаа. Партиин политика СССР дотор туйлагдаһан социализмын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые хангаа. Энэ политикые хэлбэришэгүйгөөр даган ябажа, Советскэ Союзай арадууд партиин шалгарһан хүтэлбэреэр коммунистическэ байгуулалтада шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлажа байна.

«Манай хүсэн түгэс Эхэ орон һалбаран мандажа, шэнэ амжалтанууд тээшэ дабшажа ябана, — гэжэ партиин XIX съезд дээрэ хэһэн ЦК-гэй тоосоото элидхэл соо нүхэр Г. М. Маленков хэлэһэн байна. — **Хүсэд коммунистическэ общество байгуулха бүхы шухала юумэ манайда бии. Советскэ ороной байгаалиин баялигууд барагдашагүй. Манай гүрэн эдэ агуу ехэ баялигуудаа ажалшадай аша туһада хэрэглэжэ шададаг байһанаа баримталан харуулаа. Советскэ арад шэнэ общество байгуулжа шададаг байһанаа харуулаа, ерээдүй тээшээ этигэл найдабаритайгаар харана.**

Ленинско-Сталинска политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлдэг, байлдаанууд соогуур шалгарһан ба хатуужаһан парти Советскэ Союзай арадуудые толгойлно».

Манай урагшаа дабшалтын перспективэнүүдые ба замуудые тодорхойлжо, партиин табиһан ерээдүй сагай түсэбүүд экономическа хуули ёһонуудые мэдэхэ эрдэмдэ түшэглэнэ, нүхэр Сталинай зохёоһон коммунистическэ общество байгуулха тухай наукада түшэглэнэ.

Бүхы хүн зоной —хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигентнүүдэй материальна байдалые улам саашадань һайжаруулгада Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, Советскэ Правительство онсо анхаралаа хандуулна. Манай орон дотор ниитын бүхы үйлэдбэрилгын таһалгаряагүй ургалта, дээдэ зэргын база дээрэ тэрэнэй саг үргэлжын һайжаралта хадаа обществын хододоо ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые эгээл ехээр хангалгада зорюулагдана. Нүхэр Сталинай нээһэн социализмын гол экономическа хуули ёһон иимэ байна, тиин ороноо хүтэлбэрилхэ талаар парти, правительствын бүхы ажал-ябуулга энэ хуули ёһоной эрилтэнүүдһээ үндэһэтэй юм.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, Советскэ Правительство эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхэ политикые, шэнэ дайн бэлэдхэлгэдэ ба үүсхэлгэдэ эсэргүү тэмсэлэй политикые уласхоорондын харилсаанай ба бүхы оронуудтай бодото холбоо бэхижүүлгын политикые бата зоригтойгоор, хэлбэришэгүй сэхээр ябуулна. Манай гадаадын политика иимэ — тиин энэ политика бата байна. Энэ политика Советскэ Социалистическэ гүрэнэй уг удхаһаа эшэ үндэһэтэй, манай орон дотор оршожо байгаа арадуудай тэгшэ эрхын ба хани барисаанай, пролетарска интернационализмын социалистическэ идеологиһоо эшэ үндэһэтэй юм. Пролетарска интернационализмын сурталда үнэн сэхэ СССР-эй арадууд эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байгаа агуу ехэ Хитад арадтай, арадай демократиин бүхы оронуудай ажалшадтай ахадүүгэй хани барисаагаа, капиталистическэ ба колониальна оронуудай ажалшадтай хани холбоогоо бэхижүүлжэ ба хүгжөөжэ байна.

Манай агуу ехэ Советскэ Эхэ орон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай гол түшэг тулгуури, туг баригшань болоно. Тиимэһээ манай арад ороноо хамгаалха шадабаряа бэхижүүлжэ, али бүхы тушаан болоһон ба гэнтын ушарнуудһаа өөһэдыгөө хамгаалхаһаа гадна, бүхы хүн түрэлтэнэй этигэл найдабарида ба һанал хүсэлдэ харюусан, эб найрамдал хамгаалха агуу ехэ хэрэгтэ алба хэнэ. **«Советскэ Союзда агрессорнүүдэй добтолһон ушарта тэрэ буу зэбсэггүй байһай гэжэ агрессорнүүд хүсэнэ. Зүгөөр Советскэ Союз энээниие зүбшөөрнэгүй, агрессорые зэбсэг түгэлдэрөөр угтаха хэрэгтэй гэжэ бодоно»** гэжэ нүхэр Сталин заадаг байгаа. Нүхэр Сталинай заабаринуудые баримталан, Советскэ Союзай Коммунистическэ парти болбол ямаршье агрессортэ хатуу шангаар сохилто хэхээр бэлэн байха ябадалаа саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тула Советскэ Армиие, Далайн-Сэрэгэй Флодые, разведкын органуудые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлнэ. Советскэ гүрэнэй өөрыгөө хамгаалха шадабари, хүсэ шадалынь ургажа ба бэхижэжэ байна, саашадаашье ургаха ба бэхижэхэ байна!

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти болбол коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлые ударидан жолоодогшо, хүтэлбэрилэгшэ агуу ехэ хүсэн мүн. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум партиин бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта хандаһан хандалга соогоо нигэжэ заана: **«Партиин зэргэнүүдэй булад хатуу нэгэдэл, бата бэхи эмхидэл — партиин хүсэ шадалай гол условии юм. Манай зорилго юуб гэбэл — партиин нэгэдэлые нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр сахиха, партиин политикые ба шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эдэбхитэй политическэ тэмсэлшэд байхаар коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, бүхы ажалшадтай, хүдэлмэришэдтэй, колхознигуудтай, интеллигенцитэй партиин холбоо барисаае бүри ехээр бэхижүүлхэ хэрэг болоно, ушарынь арадтайгаа таһаршагүй бата холбоотой байбал, манай парти хүсэтэй, илагдашагүй байха юм».**

Хэрбээ бидэнэр һэрэмжэтэй байгааһаа, манай дайсадые мүнөө сохидогтоол адляар, урдань сохидог байһандал адляар, лаб бута сохихобди гэжэ нүхэр Сталин һургана. Нүхэр Сталинай эдэ заабаринуудые хүтэлбэри болгон, дээдэ зэргын политическэ һэрэмжэтэй байхаар, дотоодын ба гадаадын дайсадта эсэргүү тэмсэлдэ эбсэшэгүй, эрид хатуу байхаар коммунистнуудые ба бүхы ажалшадые хүмүүжүүлхэ гээшэ шухалын шухала зорилгонуудаймнай нэгэн гэжэ парти тоолоно.

Эдэ үдэрнүүдтэ манай арад гүнзэгы ехэ гашуудалтай байбашье, нугаршагүй түгэс зоригтойгоор, өөрынгөө хүсэндэ бата найдабаритайгаар ябажа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсажа байхада, КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа партийна болон гүрэнэй хүтэлбэрилгые эмхидхэхэ талаар хэдэн шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан Тогтоол Хамтарһан заседани дээрээ баталан абаба. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд хадаа гүрэнэй ба партийна органуудай ажал-ябуулгые хүтэлбэрилгэдэ ямар нэгэн таһалдал гаргахагүй зорилготой юм.

Нүхэр Сталинай хүмүүжүүлһэн, тэрэнэй үнэн сэхэ шабинар ба соратнигууд партиин зохёоһон, арадай ажабайдалай шухала интересүүдтэ харюусадаг, дотоодын ба гадаадын политикые бодото дээрэнь батаар, хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ ябадал хангаха байна. Ленин—Сталинай хэрэг найдамтай, бата гарта байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ Правительствын шалгарһан ударидалга доро ябажа, манай арад улам урагшаа — нүхэр Сталинай хараалһан илалтануудай алдарта замаар этигэлтэйгээр дабшаха, манай орон дотор коммунизм байгуулха агуу ехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө бүхы хүсые, зохёон байгуулхы эршэ зоригые элсүүлэн хандуулха байна.

Хүндэтэ ба инаг Иосиф Виссарионович Сталинай мүнхэ нэрэнь советскэ арадай, бүхы хүн түрэлтэнэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтын хэтэдэ оршохол. Нүхэр Сталин СССР дотор коммунизм байгуулха агуу ехэ ба гайхамшаг тодо программа зохёожо, партиие ба манай бүхы арадые зэбсэгжүүлээ, энэ программа бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ байна.

Байлдаануудта хатуужаһан, героическа советскэ арадай авангард, манай үеын ухаан бодол, нэрэ хүндэ ба һэшхэл — Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, манай түрэл Советскэ Правительство мандаха болтогой!

(«Правдын» мартын 7-ной түрүү бэшэг).

Иосиф Виссарионович Сталин

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй

ТОГТООЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталинай нүгшэһэнтэй дашарамдуулан 1953 оной мартын 6, 7, 8 ба 9-нэй үдэрнүүдтэ бүхы орон дотор траур соносхохо.

Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы зүжэгүүд, кино. концертнүүд болон али бүхы сэнгэлгые хорихо.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй

ТОГТООЛ

Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ бэетэй саркофагые табиха газар тухай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

И. В. Сталинай бэетэй саркофагые Улаан талмай дээрэхи мавзолей соо, В. И. Ленинэй саркофагтай зэргэлүүлээд табиха.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй

ТОГТООЛ

Советскэ ороной агууехэ хүнүүдэй хэтэ мүнхэ алдар солын Пантеон-памятник байгуулха тухай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

Агууехэ вождьнор Владимир Ильич Ленинэй, Иосиф Виссарионович Сталинай, тэрэшэлэн Улаан талмай дээрэ Кремлёвско ханын дэргэдэ хүдөөлүүлэгдэһэн, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай дурасхаалые мүнхэлхэ зорилгоор Москвада — һүртэ ехэ байшан—Советскэ ороной агууехэ хүнүүдэй хэтэ мүнхын алдар солын Пантеон-памятник байгуулха.

Пантеоной барилгын дүүрэһэнэй һүүлээр тэнлэ В. И. Ленинэй бэетэй саркофагые, И. В. Сталинай бэетэй саркофагые, тэрэшэлэн Кремлёвско ханын дэргэдэ хүдөөлүүлэгдэһэн, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай хүүрые оруулжа табиха, тиигээд Пантеондо үргэн ниитэ ажалшадай орохын тула тэрэниие нээхэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

И. В. СТАЛИНАЙ

бэеые патолого-анатомическа талаарнь шэнжэлгэ

Патолого-анатомическа талаарнь шэнжэлжэ үзэхэдэ, уураг тархиинь зүүн хахадай подкорково узелнуудта шуһан ехээр нэбтэрэн ороһон байба. Энэнь уураг тархиин шухала хубинуудые гэмтээһэн, амисхаал ба шуһанайнь ябасые яаха аргагүйгөөр муудхааһан байгаа. Уураг тархи соонь шуһан нэбтэрэн орохоһоо гадна, зүрхэнэйнь үзүүрэй зүүн хуби хэтэрхэй ехэ болоһон, зүрхэндэнь, хото ба гэдэһэнэйнь дотор талада шуһа ехээр хабшаһан, һудалнуудтань, уураг тархиин артеринүүдтэ илангаяа ехэ атеросклеротическа хубилалтанууд болоһон байна. Эдэнь гипертоническа үбшэнһөө шалтагаалаа.

И. В. Сталиниие аргалһан профессорнүүд-врачнарай диагнозын бүрин зүб байһые патолого-анатомическа шэнжэлгэ харуулна.

Уураг тархи соонь шуһан ороһонһоо хойшо **И. В. Сталинай** үбшэнэй аргалагдашагүй байһаниинь патолого-анатомическа талаар хэһэн шэнжэлгэ дээрэһээ элирээ. Тиимэһээ эрид шууд хэгдэһэн аргалалгын хэмжээнүүд үрэ үгөөгүй, аюулые зайсуулжа шадаагүй.

СССР-эй Элүүрые хамгаалха Министр А. Ф. ТРЕТЬЯКОВ
Кремлиин Лечсанупрын Начальник И. И. КУПЕРИН
СССР-эй Медицинскэ наукануудай Академиин Президент Н. И. АНИЧКОВ
СССР-эй Медицинскэ наукануудай Академиин бодото гэшүүн профессор М. А. СКВОРЦОВ
СССР-эй Медицинскэ наукануудай Академиин гэшүүн-корреспондент профессор А. И. СТРУКОВ
СССР-эй Медицинскэ наукануудай Академиин гэшүүн-корреспондент профессор С. Р. МАРДАШЕВ
СССР-эй Элүүрые хамгаалха Министерствын главна патолого-анатом профессор Б. И. МИГУНОВ
Профессор А. В. РУСАКОВ
Доцент Б. Н. УСКОВ.

Нүхэр СТАЛИНИИЕ

хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Комиссиһаа

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталиниие энэ оной мартын 9-дэ, понедельнигтэ, үдэрэй 12 часта хүдөөлүүлхэ.

Союзуудай Байшангай Колонно зал үглөөнэй 6 часһаа һүниин 2 час хүрэтэр орохоор нээгдэнхэй гэжэ нүхэр Сталиниие хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Комисси бүхы организацинуудта мэдээсэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Нүхэр И. В. Сталин нүгшэжэ, манай партида ба орондо тон хүндэ хохидолой тохёолдоһондо РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет, Верховно Соведэй Президиум бүхы советскэ арадтай хамтадаа гүнзэгы ехээр гашуудан шаналжа байна.

Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай агууехэ вождь, багша, Ленинэй соратник ба хэрэгыень гениальнаар үргэлжэлүүлэгшэ, Советскэ Гүрэниие эмхидхэгшэ ба сэсэн мэргэн хүтэлбэрилэгшэ—Иосиф Виссарионович Сталинай мүнхэ нэрэнь советскэ арадай, бүхы дэлхэйн ажалшадай сэдьхэлдэ хэтэдээ мүнхэ оршохол.

Эдэ гашуудалтай хүндэ үдэрнүүдтэ Российска Федерациин ажалшад, манай ороной бүхы арадуудтал адляар, Коммунистическэ партиин Сталинска Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон ахадүүтэй агууехэ бүлэ соо бүри нигтаар жагсаха гэжэ, нэгэдэл ба нигта эмхидэл, хатуу зориг гаргаха, һэрэмжэтэй байха гэжэ, манай орон дотор коммунизм байгуулгын хэрэгтэ бүхы эршэ хүсэеэ арбидхан зорюулха гэжэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет ба Верховно Соведэй Президиум Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведые, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумые найдуулна.

РСФСР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ.

1953 оной мартын 6.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведһээ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Манай агууехэ вождь, багша, эсэгэ ба хани, ехээр инаглагдан дурлагдадаг нүхэр Иосиф Виссарионович Сталин нүгшэжэ, советскэ арадта тохёолдоһон агууехэ гашуудал тухай Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет профсоюзуудай гэшүүдтэ, бүхы ажалшадта гүн ехэ гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Нүхэр Сталинай алдарта героическа бүхы ами наһаниинь арюун һайхан зорилгодо — ажалшадые сүлөөлхэ хэрэгтэ, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ зорюулагдаһан байна.

Ленинтэй хамта нүхэр Сталин хүсэн түгэс Коммунистическэ парти байгуулан хатуужуулаа, тус парти хүдэлмэришэн ангиие ба ажалша таряашадые Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин түүхэтэ илалтада хүргөө.

Гражданска дайнай ба гадаадын интервенциин жэлнүүдтэ манай арад Ленин, Сталинай хүтэлбэрээр ябажа, дайсанаа илаһан ба Октябриин туйлалтануудые аршалан хамгаалһан юм.

Ленинтэй хамта нүхэр Сталин олонациональна социалистическэ гүрэн—Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз байгуулаа.

Ленинэй хэтэлээ мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэн, нүхэр Сталин ленинскэ тугые үндэр дээрэ үргөөд, манай партиие, бүхы советскэ арадые Ленинэй зааһан замаар хүтэлһэн байна. Нүхэр Сталинай гениальна хүтэлбэрээр манай Эхэ орон түүхэтэ богонихон болзор соо түгэлдэр хүсэтэ социалистическэ гүрэн болоо.

Нүхэр Сталинай гайхамшаг сэсэн ухаанинь Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ немецко-фашистска булимтарагшадые илаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтада советскэ арадые хүргөө.

Нүхэр Сталин манай орониие гуша гаран жэлдэ коммунизм байгуулгын замаар хүтэлөө.

Нүхэр Сталин парти ба бүхы арадые СССР дотор коммунизм байгуулгын агууехэ, гайхамшаг тодо программаар зэбсэглэһэн байна. Нүхэр Сталинай мүнхэ хэрэгүүд, агууехэ идейнүүдынь манай сэдьхэл зүрхэндэ хэтэдээ оршохо ба илалтымнай замые гэрэлтүүлжэ үгэхэ.

Нүхэр Сталин дайнда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериин үнэн зүб тэмсэлые толгойлдог, зоригжуулдаг байгаа. Мүн бүхы дэлхэйн ажалшад Советскэ Союзай ажалшадтай хамтадаа гашуудалсажа ба тэхэришэгүй ехэ хохидол болоһон тухайда шаналжа байна.

Коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгэй амжалтын түлөө бидэнэрэй тус бүриин харюусалгын мүнөө, бидэнһээ нүхэр Сталинай хахасаад байхадань, хэмжээлэшэгүй ехэ болоһон тухайда советскэ арад бүрин мэдэрнэ.

Манай ороной бүхы ажалшад түрэл Коммунистическэ партидаа хизааргүй үнэн байнад, Ленин—Сталинай Агууехэ парти нүхэр Сталинай зааһан замаар советскэ арадые хүтэлхэ гэжэ батаар мэдэнэ.

Коммунистическэ партиие тойрон, Центральна Комитедые ба Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсахыень, коммунизм байгуулхын түлөө, манай социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа эршэдхэн зорюулхыень профессиональна союзуудай гэшүүдые, бүхы ажалшадые ВЦСПС уряална.

Шиниин бүхы хүсэ шадалаа, бүхы ами наһаяа зорюулһан хэрэгэй түлөө советскэ профсоюзууд Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр эсэшэ сусашагүй тэмсэхэ гэжэ, манай тон инаг вождь ба багша шамда тангариг үгэнэбди.

Манай агууехэ советскэ арад мандаха болтогой!

Советскэ Союзай героическа Коммунистическэ парти, Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕТ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Московско областной ба Московско городской комитедүүдһээ

Коммунистическэ партиин, советскэ арадай, бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь ба багша, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ сагһаа урид наһанһаа нүгшэһэн тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Московско областной ба Московско городской комитедүүд Московско партийна организациин гэшүүдтэ, Москва городой, Московско областиин бүхы ажалшадта гүнзэгы ехэ уйдхар гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Нүхэр СТАЛИН нүгшэжэ, манай парти, советскэ арад Ленинэй соратник болон хэрэгыень сэсэн мэргэнээр үргэлжэлүүлэгшые, өөрынгөө бүхы героическа ами наһые хүдэлмэришэн ангиин хэрэгтэ, арадай аша туһада, коммунизм байгуулгын хэрэгтэ сүм үгэһэн зориг түгэлдэр революционерые алдаба.

Ленинтэй хамта нүхэр Сталин коммунистнуудай хүсэн түгэс партиие байгуулһан ба хатуужуулһан байна; Ленинтэй хамта нүхэр Сталин Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин зоригжуулагша ба вождь, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулһан агууехэ байгуулагша мүн байгаа.

Иосиф Виссарионович Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, советскэ арад социалистическэ общество байгуулаа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда түүхэтэ илалта туйлаа, фашистска богоолшолгын аюулһаа хүн түрэлтэниие абараа, манай орониие эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагерь толгойлжо ябаһан хүсэн түгэс социалистическэ гүрэн болгоо.

Сэсэн мэргэн теоретик нүхэр Сталин марксизм-ленинизмын баялигта сэгнэшэгүй ехэ оруулалта хээ, СССР дотор коммунизм байгуулха гайхамшаг ехэ программаар манай партиие, советскэ арадые зэбсэгжүүлээ.

Москвагай ажалшад түрэл нүхэр Сталинай ажаһуужа ба зохёон байгуулжа байһан городто ажаһууха ба хүдэлмэрилхэ агууехэ зол хубитай байгаа. Московско партийна организаци, столицын ба областиин ажалшад Иосиф Виссарионович Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэриие ба эсэгэ ёһоной анхаралые саг үргэлжэ мэдэржэ байгаа.

Манай түрэл ба инаг нүхэр Сталинай сагһаа урид нүгшэһэн тухай гүн ехээр уйдан гашуудажа байха зуураа, Москвагай болон Московско областиин коммунистнууд, бүхы ажалшад манай орон дотор коммунизм байгуулгада хүсэ зоригоо эршэдхэн хандуулжа, политическэ һэрэмжэеэ дээшэлүүлхэ, партиин Ленинско-Сталинска Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсаха байна.

Иосиф Виссарионович Сталинай һаруул һайхан образ ажалшадай зүрхэ сэдьхэлдэ мүнхэдөө оршожо байха, социалистическэ Эхэ ороноо улам саашаданнь бэхижүүлхын тулада, коммунизмын түгэс илалтын тулада тэдэнниие шэн зоригто ажалда зоригжуулжа байха байна.

ВЛКСМ-эй Центральна Комитедһээ комсомолой бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы залуушуулда

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович СТАЛИН ехэ хүндөөр үбшэлһэнэйнгөө һүүлээр мартын 5-най үдэшын 9 час 50 минутада наһанһаа нүгшэбэ гэжэ Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет комсомолдо, бүхы советскэ залуушуулда агууехэ гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Коммунистическэ партида, советскэ арадта, бүхы дэлхэйн ажалшадта тон ехэ уйдхар гашуудал тохёолдобо. Хүн түрэлтэнэй гени, Ленинэй агууехэ соратник ба хани нүхэр, хэтэдээ мүнхэ хэрэгыень үргэлжэлүүлэгшэ, коммунизм эсэшэ сусашагүйгөөр зохёон байгуулагша, манай вождь, советскэ залуушуулай түрэл ба инаг эсэгэ, хани нүхэр ба сэсэн мэргэн багша —Иосиф Виссарионович СТАЛИН нүгшөө.

Нүхэр Сталин өөрынгөө героическа ами наһые арадтаа, партидаа хизааргүй үнэн сэхээр алба хэхэ ябадалда, манай Эхэ ороной һалбаран бадаралгада, коммунизмын агууехэ хэрэгтэ сүм зорюулһан байна. Ленинтэй хамта нүхэр Сталин Коммунистическэ партиие байгуулһан, хүмүүжүүлһэн ба хатуужуулһан байна. Ленинтэй хамта нүхэр Сталин Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин зоригжуулагша ба вождь, дэлхэй дээрэ түрүүшын Социалистическэ гүрэниие байгуулагша мүн байгаа. Ленинэй хэтэдээ мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэн, нүхэр Сталин манай орон дотор туйлагдаһан социализмын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтада советскэ арадые хүргөө. Нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн ударидалгаар ябажа, советскэ арад дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ фашизмын хара хүсые дараһан агууехэ илалта туйлаа. Нүхэр Сталин коммунистическэ байгуулалтын агууехэ ба гайхамшаг тодо программаар партиие, бүхы арадые зэбсэглээ, коммунизмын гэрэлтэ һайхан хяра оройдо хүргэхэ зам заажа үгөө. Советскэ хүнүүдэй ажалай амжалта бүхэндэ, коммунистическэ байгуулалтын шэнэ илалта бүхэндэ—манай мүнхэ вождь нүхэр Сталинай сэсэн ухаан, буурашагүй эршэ хүсэн, булад зориг харагдана.

Бүхы советскэ хүнүүдтэ мэтээр, Советскэ Союзай хүбүүд ба басагадта нүхэр Сталинай нэрэнь—эгээн үнэтэй, эгээн дүтэ ба түрэл байна. Бидэнэр бүгэдэндэ нүхэр Сталинай ажаябадалынь—коммунизмын түлөө шэн зоригто тэмсэлэй агууехэ жэшээ болоно.

Нүхэр Сталин Советскэ Союзай ургажа ябаа үетэниие эсэгын ёһоор оролдон хүмүүжүүлээ. Советскэ хүбүүд, басагад өөһэдынгөө ажалдахи ба һуралсалдахи бүхы амжалтануудай түлөө хүндэтэ, инаг Иосиф Виссарионович Сталиндаа уялгатай. Социалистическэ Эсэгэ орондоо хэмжээгүй ехээр дурладаг, партида, советскэ арадта хизааргүй үнэн байдаг шэнэ хүниие нүхэр Сталин, Коммунистическэ парти хүмүүжүүлээ.

Саашадаа, хэзээ бүхэндэ алдарта Коммунистическэ партиин үнэн ба бата хүбүүд, басагад байхабди, советскэ Эхэ оронойнгоо дүлэтэ патриодууд байхабди, өөһэдынгөө бүхы ами наһые Ленин—Сталинай агууехэ хэрэгтэ, коммунизмын түгэс илалтын түлөө тэмсэлдэ зорюулхабди гэжэ комсомолецууд ба комсомолканууд, бүхы советскэ залуушуул эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ бүхы советскэ арадай үмэнэ хүндэтэ ёһоор тангариглана.

Комсомолецууд ба комсомолканууд, советскэ залуушуул хододоо һэрэмжэтэй байхабди. ямаршье условидо ами бэеэ гамнангүй ябажа, инаг советскэ Эхэ ороноо хамгаалхаар бэлэн байхабди гэжэ түрэл Коммунистическэ партияа, тэрэнэй Сталинска Центральна Комитедые найдуулна.

Коммунистическэ партиие, Сталинска Центральна Комитедые ба Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсахыень, манай орон дотор коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, зохёон байгуулхы бүхы эрхэ шадалаа зорюулхыень бүхы комсомолецуудые, бүхы советскэ залуушуулые ВЛКСМ-эй Центральна Комитет уряална.

Советскэ хүнүүдтэ, бүхы дэлхэйн ажалшадта хизааргүй хүндэтэй, агууехэ Сталинай мүнхэ нэрые советскэ хүбүүд ба басагад сэдьхэл зүрхэндөө хододоо һанажа ябахал.

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИСТИЧЕСКЭ СОЮЗАЙ ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Иосиф Виссарионович Сталин

Советскэ арад агууехэ вождьтоёо хахасажа байна

Үсэгэлдэр Союзуудай Байшангай Колонно зал дотор

Коммунистическэ партида, советскэ арад зондо, бүхы дэлхэйн ажалшадта айхабтар хүндэ ушар тохёолдобо: нүхэр Сталинай зүрхэн сохилхоёо болибо. Агууехэ хүнүүнэй нэгэн — мүнхэ Ленинэй хэрэгые оюун ухаан түгэлдэрөөр үргэлжэлүүлэгшэ хүн нүгшэбэ; Коммунистическэ партиин болон советскэ арадай вождь ба багша нүгшэбэ; бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агуехэ хани нүхэр ба багша наһа бараба.

Москва уйдхар гашуудалда эзэлэгдэнхэй.

И. В. Сталинай бэе хүүртэй хуурсаг Союзуудай Байшангай Колонно зал дотор табигдаа.

Хрусталь люстрэнүүд гашуудалай хара пэмэргээр татагданхай. Гамор шулуун баганануудынь таһан бүдөөр бүригдэжэ, дээгүүрэнь ахадүү 16 советскэ республикануудай һүлдэ гербнүүд зурагдаһан байна. Зандан пальма, ургамал сэсэгүүдэй дунда үндэр табсан дээрэ И. В. Сталинай бэе хүүртэй хуурсаг улаан хилэнгээр бүригдэнхэй. Бүхы дэлхэйдэ танил болоһон хүндэтэ һайхан нюур шарайнь үхэлэй эрхэдэ баригдан хубилаагүй байна. Хуурсаг дээрэнь алтан хязатай угаа ехэ улаан туг бүүлэн тонгойлгогдонхой, тэрээн дээрэнь: «Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!» — гэһэн агуехэ уряал зурагданхай.

Эхэ оронойнь үмэнэһөө нүхэр Сталинние шагнаһан орденууд болон медальнууд атлас дээрэ хүл доро хүртэнь яларна.

Хуурсагайнь дэргэдэ тон олон веногууд бии.

Нэгэ веногойнь улаан лентэ дээрэ ингэжэ бэшээтэй: «Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинда. КПСС-эй Центральна Комитедһээ».

Тэрэн эндэ — СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ, КПСС-эй МК ба МГК-һаа, ВЛКСМ-эй ЦК-һаа, ВЦСПС-һээ, Москвагай завод, фабрика болон эмхи зургаануудай коллективүүдһээ, нүхэр Сталинай гэр бүлын гэшүүдһээ веногууд табигданхай.

Үдэрэй 4 час боложо ерэбэ. Колонно зал худар хүнүүдые оруулжа эхилнэ.

Советскэ арад наһа бараһан вождьтоёо хахасана. Колонно зал худар хүн зоной заха үзүүргүй урадхал шудхарна. Нүхэр И. В. Сталинай хуурсагай үмэнэ хүндэлэлэй харуулда И. В. Сталинай дайшалхы соратнигууд — КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, Правительствын гэшүүд — нүхэд Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, Н. М. Шверник зогсобо.

Симфоническа оркестрнүүд Чайковский, Бетховен, Шопен, Григэй зохёоһон аялгануудые таһалгаряагүй наадана. Гашуудалтай, шэрүүн шарайтайнууд, абяа шэмээгүй болоһон хүн зон нүхэр И. В. Сталинай хуурсагай хажуугаар һубарилдан гаража байна. Нүхэр Сталинай нэрэмжэтэ заводой машина бүтээгшэд ба Трехгоркын бүд нэхэгшэд, эрдэмтэд. Советскэ Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд, Москвагай һурагшад ба Москва шадарай колхознигууд ябана.

Нүхэр И. В. Сталинтай Москватай, Эхэ оронойемнай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй хагасан байһаниинь энэ.

Колонно залда ерэһэн хүнүүдэй нюур шарайдань наһа бараһан вождь ба багшадаа халуун дуратай, гүнзэгы хүндэлэлтэй байһаниинь эли үзэгдэнэ. Тэдэнэр эльгэ зүрхэндөө хэтэ мүнхөөр хадуун ябахаяа хүндэтэ Сталинай шэг шарайе шэртэн харана. Бэрхэтэй хүндэ энэ гээгдэл хохидол үзэһэн советскэ хүнүүд эдэ гашуудалта үдэрнүүдтэ партиие тойрон, ленинско-сталинска ЦК ба Советскэ Правительствые тойрон улам улам нигтаар жагсахын шухала байһаниие илангаяа тодорхой һонороор ойлгоно, агууехэ вождь ба багшынгаа бүхы ами наһаяа зорюулһан хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ хамаг хаба шадалаа үгэхөөр илангаяа эрид шиидэнхэй байна.

Энэ угаа ехэ уйдхар, энэ айхабтар хүндэ ушар тудаад байхада советскэ арад нэгэдэлээ улам нигтаруулба, дам саашадань бүри ехээр нигтаруулха байна.

Вождьёо шаналан хуурсаг дээрэнь өөһэдынгөө веногуудые табихын тулада, столицын ажалшадай хэдэн олон делегацинууд зал дотор ерэжэл байба.

Завод, фабрикануудай партийна организацинуудһаа, эрдэмтэдһээ, министерство, эмхи зургаануудһаа веногууд оруулагдаба.

Табан минута болоод лэ хүндэлэлэй харуул һэлгэлдэнэ.

Хүндэлэлэй харуулда нүхэд М. З. Сабуров, М. Г. Первухин, М. А. Суслов, Н. А. Михайлов, П. К. Пономаренко С. Д. Игнатьев, П. Н. Поспелов, Н. Н Шаталин, А. Б. Аристов, М. Ф. Шкирятов байлсаба.

Москвагай партийна организацинуудай түлөөлэгшэд, КПСС-эй МК ба МГК-гэй хүтэлбэрилэгшэд тэдэниие халан зогсоно.

Дэлхэйн хоёрдохи дайн соо фашизмые илаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ гайхамшаг ехэ илалтада Эхэ оронниемнай хүргэһэн Советскэ Союзай Генералиссимус, саг жэлнүүдтэ, үе галабуудта байгаагүй асари ехэ полководецын хуурсагай дэргэдэ сталинска маршалнууд — Василевский. Соколовский, Буденный, Говоров, Конев, Тимошенко гэгшэд хүндэлэлэй харуул үргэнэ.

Колонно зал худар хүн зоной таһалгаряагүй лентээр урадан орохонь бүхэли үдэшэндөө, орой һүни болотор үргэлжэлһөөр байба.

Грузинска ССР-эй Коммунистическэ партиин Центральна Комитедһээ Министрнүүдэй Соведһээ Верховно Соведэй Президиумһээ

Коммунистическэ партиин, Советскэ арадай, бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь Иосиф Виссарионович **Сталинай** наһанһаа нүгшэһэн тухай мэдээсэл дуулаад, Грузиин Коммунистическэ парти, грузинска бүхы арад гашуудан доһолбо.

Коммунизмын түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ, Ленинэй мүнхэ хэрэгые сэсэн мэргэнээр үргэлжэлүүлэгшэ, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй эсэгэ, багша, вождь **И. В. Сталинай** зүрхэниинь сохилхоёо болибо гэжэ һанахань бэрхэтэй байна.

Нүхэр **Сталинай** наһанһаа нүгшэһэн тухай мэдээе дуулахадаа советскэ Грузиин хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигентнэрэй зүрхэн тон ехээр доһолбо.

Грузинска арад нүхэр Сталинда үшөө юугээр уялгатайб гэхэдэ, табин жэлэй саада тээ, Россида революционно хүдэлөөнэй һаяхан эхилээд байхада, залуу **Сталин** Маркс—Энгельс—Ленинэй агууехэ тугые Грузида болон Кавказда эгээн түрүүшээр үргэһэн байна. Энэ туг доро, нүхэр **Сталинай** өөрынь хүтэлбэреэр тбилисскэ пролетариат Кавказда эгээн түрүүшээр 1901 ондо Тбилисиин үйлсэнүүдтэ хүсэ ехэтэ демонстраци хэжэ, хуушанай байгуулалтада эсэргүүсэн сэхэ тэмсэл хэһэн байна. **Нүхэр Сталинай** байгуулһан Грузиин Коммунистическэ партиин бүхы түүхэнь, Грузида болоһон бүхы революционно хүдэлөөн бии болоһонойнгоо түрүүшын үдэрһөө эхилэн нүхэр **Сталинай** хүдэлмэри болон нэрэтэй таһаршагүй холбоотой юм.

Ленин—Сталинай туг доро, агууехэород арадай ахадүүгэй туһаламжаар грузинска арад эрхэ сүлөөгөө лайлан абаад, национальна бадаралтын, культурна һалбаран хүгжэлтын үргэн замда гараа.

Нүхэр **Сталинай** сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр грузинска арад, Советскэ Союзай бүхы арадуудтал адляар, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ гайхамшаг ехэ илалтануудые туйлаа.

Грузинска ССР-эй хүдэлмэришэн анги, колхозно таряашад болон интеллигенци Коммунистическэ партиин политикые хэлбэришэгүйгөөр даган ябана. Эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэг, бүхы хүн зоной материальна байдалые улам саашадань һайжаруулха хэрэг, ямаршье агрессортэ хатуу шанга харюу үгэхөөр бидэнэй хододоо бэлэн байха ябадалые дээшэлүүлхын тулада Советскэ Армиие, Далайн-Сэрэгэй Флодые болон разведкын органуудые бүхы аргаар бэхижүүлхэ хэрэг найдамтай гарта—Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гарта байна гэжэ һайнаар мэдэнэ.

Грузиин Коммунистическэ парти, бүхы грузинска арад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсааха, коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэеэ, творческо эршэ шадалаа элсүүлхэ, партиин булад хатуу нэгэдэл, бата жагсаал. нигта эмхидэл партиин түгэлдэр хүсэ, шадалай гол шухала услови мүн гэжэ сохом һайнаар ойлгожо, политическэ һэрэмжэеэ улам бүри дээшэлүүлхэ байна.

Инаг, түрэл **Сталинай** мүнхэ нэрэнь Советскэ Грузиин коммунистнуудай, хүдэлмэришэдэй, интеллигентнэрэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтын хэтэдэ оршохол!

ГРУЗИИН КП-гэй ЦК | **ГРУЗИИН МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ** | **ГССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ**

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ ССР Союзай Министрнүүдэй Соведтэ ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумдэ

Ленинэй соратник ба хэрэгыень гениальнаар үргэлжэлүүлэгшэ, социалистическэ революциин агууехэ стратег, советскэ гүрэниие ударидагша, Коммунистическэ партиин, советскэ арадай сэсэн мэргэн вождь ба багша — Иосиф Виссарионович Сталинай сагһаа урда нүгшэһэн тушаа Белоруссиин Коммунистическэ парти, белорусска арад гүнзэгыгөөр гашуудана.

Агууехэ Сталинай бүхы наһанайнь ажабайдал ба ажаябадал Ленинэй ажаябадалтай, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй түүхэтэй, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй, империалистическэ дарлалтада эсэргүү колониальна арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлтэй, үнин удаан ба бата бэхи эб найрамдалай, арадуудай аюулгүйн түлөө бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй тэмсэлтэй таһаршагүй барисаатай байха юм.

Нүхэр Сталин Ленинтэй хамтадаа хүсэн түгэс Коммунистическэ партиие байгуулан хүмүүжүүлһэн, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциие бэлэдхэһэн ба эмхидхэһэн, дэлхэй дээрэ түрүүшын советскэ гүрэниие тогтооһон байна.

Нүхэр Сталин хадаа Ленинэй хэзээдэ мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлхэ зуураа, манай орон дотор социализмын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтада советскэ арадые ударидан хүргөө. Манай саг үеын агууехэ полководец нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн, шалгагдамал хүтэлбэри доро героическа советскэ арад Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө, нэрэ түрэ ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалһан, дэлхэйн хоёрдохи дайнда фашизмые илаһан байна.

Нүхэр Сталин хадаа СССР дотор коммунизм байгуулха агууехэ. эли тодо программаар парти болон бүхы арадые зэбсэглээ.

Коммунизмын хэрэгтэ ами наһаяа бүхыдэнь зорюулһан нүхэр Сталинай нүгшэһэн тушаа Советскэ Белоруссиин хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигентнүүд, бүхы ажалшад сэжэ зүрхэндөө гүн гүнзэгыгөөр уйдхарлан гашуудана. Нүхэр Сталинай хэзээдэ мүнхэ нэрэнь белорусска арадай зүрхэндэ хэтын хэтэдэ мартагдангүй һанагдажа байхал.

Ленинтэй хамтадаа нүхэр Сталин белорусска советскэ гүрэн байгуулжа, белорусска арад түхай эсэгэ ёноной эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго гаргадаг байгаа. Советскэ арадуудай ахадүүгэй бүлэ соо белорусска арад политическэ, ажахын ба культурна гайхамшагта һалбаралта туйлаба.

Белорусска арад манай Агууехэ Эхэ ороной бүхы арадуудтал адляар, өөрынгөө бүхы амжалтануудаар, өөрынгөө эрхэ сүлөөтэй ба бэеэ даанхай байдалаар Советскэ Союзай Коммунистическэ партида, мүнхэ Сталиндаа уялгатай юм.

Белорусска арад өөрынгөө түрэл эсэгэ, багша ба хани нүхэртөө хизааргүй ехэ баяр баясхалантай байһанаа хэтын хэтэдэ мартангүй хадагалжа байхал.

Агууехэ Сталинай захяа заабаринуудта үнэн сэхэ белорусска арад болбол арадуудай сталинска хани барисаае арюун нангинаар сахиха, советскэ гүрэнэй обороные эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ, политическэ һэрэмжэеэ бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, Ленин—Сталинай партиие, КПСС-эй Центральна Комитедые ба Советскэ Правительствые тойрон өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсааха. манай орон дотор коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, творческо эршэ зоригоо элсүүлхэ байна.

БЕЛОРУССИИН КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ | **БЕЛОРУССКА ССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ** | **БЕЛОРУССКА ССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ**

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ ССР Союзай Министрнүүдэй Соведтэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталин наһанһаа нүгшэжэ, партида ба арадта тохёолдоһон туйлай ехэ гашуудалтай дашарамдуулан украинска арадай гүн ехээр уйдан гашуудажа байһые Украинын Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Совет болон Верховно Соведэй Президиум мэдүүлнэ.

Агууехэ Ленинтэй хамта нүхэр Сталин Советскэ Союзай хүсэн түгэс, илагдашагүй Коммунистическэ партиие байгуулһан ба хүмүүжүүлһэн байна.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай орон дотор дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэн бэхижээ, СССР-эй арадуудай бата бэхи хани барисаан, ахадүүгэй харилсаан хатуужаа. Хүсэн түгэс Советскэ Союзай таһаршагүй хубинь болохо Советскэ Украинын бүхы илалтанууд ба амжалтанууд Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр туйлагданхай. Ленинтэй хамта нүхэр Сталин Украинска Советскэ Социалистическэ гүрэниие байгуулһан байна. Сталинска табанжэлнүүдые бэелүүлэн, Советскэ Украина индустриально-колхозно һалбаран бадаржа байгаа республика болон ургаа. Украинска бүхы газарнуудые нэгэдхэхэ тухай украинска арадай олон зуун жэлэй һанал хүсэл бэелээ. Манай Эхэ ороной бүхы арадуудтай хамта украинска арад коммунистическэ байгуулалтын шэнэ илалтанууд тээшэ дабшажа ябана.

Эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ Советскэ Украинын коммунистнууд болон бүхы ажалшад Советскэ Союзай Агууехэ Коммунистическэ партида хизааргүй үнэн сэхэ ба халуунаар дурладаг байһанаа мэдүүлнэ, партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсааха байна. Ленин—Сталинай хамагые илагша идейнүүдээр зэбсэгжэһэн манай арад нэгэдэлээ бэхижүүлэн, бата хатуу зоригтой байжа, политическэ һэрэмжэеэ дээшэлүүлэн, дайсадтай тэмсэхэдээ эбсэшэгүй байжа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр коммунизм тээшэ урагшаа этигэлтэйгээр дабшажа ябана.

Советскэ Украинын хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенци нүхэр Сталинай хараалһан сэсэн мэргэн түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө бүхы хүсэ зоригые эршэдхэн элсүүлхэ гэжэ Украинын Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Совет болон Верховно Соведэй Президиум Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые найдуулна.

Манай агууехэ вождь ба багша, түрэл эсэгэ ба хани нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай агууехэ ба хүндэтэ образ коммунизмын мандалга тээшэ советскэ арадай илалта түгэс дабшалтын алдарта замые саашадаашье гэрэлтүүлжэ байха байна.

УКРАИНЫН КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ
УКРАИНСКА ССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ
УКРАИНСКА ССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

ССР Союзай Гадаадын хэрэгүүдэй Министерствоһээ

Коммунистическэ партиин, советскэ арадай сэсэн мэргэн вождь ба багша, эб найрамдалай түгые агууехэ мандуулагша, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь, Генералиссимус И. В. Сталинай нүгшэжэ, советскэ арадта тохёолдоһон тон хүндэ хохидолтой дашарамдан СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство гүнзэгы гашуудалаа мэдүүлнэ.

Эб найрамдалда дуратай советскэ гүрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндые дам саашадань бэхижүүлхын түлөө, арадай демократиин оронуудтай ахадүүгэй хани барисаае бэхижүүлхын ба саашадань хүгжөөхын түлөө, шэнэ дайнда эсэргүү, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын хани барисаа, бүхы оронуудтай хэрэгэй холбоо барисаае хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэнь советскэ дипломатиин хүдэлмэрилэгшэдые Агууехэ Сталинай мүнхэ алдар нэрэнь хэзээдэшье зоригжуулжа байха.

СССР-эй Сэрэгэй Министерствоһээ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь, Коммунистическэ партиин, советскэ арадай сэсэн мэргэн вождь ба багша, агууехэ полководец — Советскэ Союзай Генералиссимус Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ наһанһаа нүгшэһэндэнь Советскэ Армиин солдадууд, сержантнууд, офицернүүд болон генералнууд бүхы советскэ арадтай хамтадаа гүн ехээр шаналан гашуудажа байна.

Советскэ Армиин героическа бүхы түүхэнь нүхэр Сталинай нэрэтэй холбоотой юм.

Советскэ сэрэгшэд нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн ударидалга доро алдарта дайшалхы замаар ябажа, жэшээлэшэгүй гайхамшаг баатаршалгануудые гаргаһан, манай Эхэ ороной дайсадые шадамараар ба зориг түгэсөөр бута сохиһон байна.

Нүхэр Сталинай полководческо сэсэн ухааниинь гражданска дайнай үедэ ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хэсүү шэрүүн сэрэгэй шалгалтануудай жэлнүүдтэ манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө шанта тулалдаанууд дотор манай Советскэ Армиие илалтануудта зорюулан ударидаһан байна.

Эдэ гашуудалта үдэрнүүдтэ Советскэ Арми өөрынгөө дайшалхы тугуудые инаг вождь ба полководецойнгоо хуурсагай үмэнэ нэнгүүлэн тонгойлгоно.

Дайшалхы хүсэ шадалаа бүхы талаарнь бэхижүүлхэ, СССР-эй гүрэнэй интересүүдые хёрхо хурсаар сахин хамгаалха ёһотой гэһэн агууехэ Сталинай захянуудые Советскэ Арми Коммунистическэ партиин ба Советскэ Правительствын хүтэлбэри доро нарин нангинаар бэелүүлхэ байха.

Агууехэ Сталинай мүнхэ нэрэнь Советскэ Армиин сэрэгшэдэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтэдээ оршохол!

ССР Союзай Далайн-Сэрэгэй Министерствоһээ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй Центральна Комитедэй Секретарь, советскэ арадай инаг вождь ба багша, Советскэ Армиие, Далайн-Сэрэгэй Флодые байгуулагша, гениальна полководец — Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Иосиф Виссарионович Сталин энэ оной мартын 5-да сагһаа урид нүгшэжэ, манай партида, советскэ арадта ба тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ агууехэ гашуудал тохёолдоһон тухайда ССР Союзай Далайн-Сэрэгэй Хүсэнүүдэй матросууд, солдадууд, старшинанууд, сержантнууд, офицернүүд, адмиралнууд ба генералнууд мэдэжэ, ехэтэ шаналба.

Далайн-Сэрэгэй Хүсэнүүдэй корабльнууд болон частьнууд халаа В. И. Ленинэй хани нүхэр ба соратник, тэрээнтэй хамта хүсэн түгэс Коммунистическэ партиие, Советскэ гүрэниие байгуулагша Ленинэй мүнхэ хэрэгые гениальнаар үргэлжэлүүлэгшэ, коммунизмын агууехэ байгуулагша, арадтаа хизааргүй үнэн сэхээр алба хэлгэдэ бүхы ами наһаяа зорюулһан нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай полководческо сэсэн ухаанай залиршагүй алдар солоор шэмэглэгдэһэн дайшалхы тугуудаа нэнтүүлэн тонгойлгоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые ба Правительствые тойруулан өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсаахабди, Далайн-Сэрэгэй Флодой дайшалхы хүсэ шадалые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэбди, Эсэгэ оронойнгоо далайн хилэнүүдые, Ленин—Сталинай хамагые илагша туг доро коммунизм байгуулжа байгаа советскэ арадай амгалан тайбан ажалые һэрэмжэтэйгээр сахин хамгаалхабди гэжэ, И. В. Сталинай хуурсагай дэргэдэ сэрэгэй морягууд тангариг үгэнэ.

Нүхэр Сталинай мүнхэ нэрэнь советскэ арадай ба тэрэнэй сэрэгшэдэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтэдээ һанагдажа байхал.

Иосиф Виссарионович Сталин

ЭДЭ ГАШУУДАЛТА YДЭРНYYДТЭ БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АЖАЛШАД ЛЕНИН—СТАЛИНАЙ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЫЕ, СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫЕ ТОЙРОН БYРИ НИГТААР ЖАГСАНА

Агууехэ Сталинай нэрэ коммунизмын илалтада уряална

Советскэ арадай ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшэһэн тухай мэдээсэлые паровозо-вагонно заводой бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад гүнзэгы ехэ гашуудалтайгаар сонособо.

Үдэшэлэн, хоёр халаанай һэлгэхэ үедэ, заводой бүхы цехүүдтэ шаналал-гашуудалай митингнүүд болоо.

Кузнечнэ цехын улаан булан. Сценын саада захада нүхэр Сталинай портрет траурна лентэнүүдээр хүреэлэгдэнхэй харагдана. Радиоприёмнигой репродукторһаа уйдхар гашуудалта хүгжэмэй аялга зэдэлнэ. Хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад шэмээгүйгөөр гадааһаа ороно. Тэдэнэй нюурнуудтань хэмжээлэшэгүй ехэ гашуудалай тэмдэг үзэгдэнэ.

Профсоюзна организациин цеховой комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Кузнецов шаналал-гашуудалай митинг нээбэ. Барандаа хүл дээрээ бодожо, инаг вождь ба багшынгаа дурасхаалые хэдэн минута соо дуугай байжа тэмдэглэбэ. Партиин бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта хандажа бэшэһэн Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые партийна организациин секретарь нүхэр Афанасьев уншаба.

Нүхэр Сталинай ажаябадалайнь бүхы зам эдэ минутануудта эндэ һуугшадай ухаан бодолдонь эли тодоор һанагдана. Манай туйлаһан бүхы амжалтанууд вождиимнай нэрэтэй холбоотой. Манай гээлтэ хохидол хэм хэмжээлэшэгүй ехэ. Бүгэдэарадай энэ ехэ гашуудалые сэгнэхэ үгэ байхагүйл.

—Бүхы советскэ арадта, бүхы дэлхэйн ажалшадта агууехэ гашуудал тохёолдобо—манай инаг вождь Иосиф Виссарионович Сталин наһанһаа нүгшэбэ,—гэжэ кузнечнэ цехын хүдэлмэришэн нүхэр Гришин хэлэнэ.—Нүхэр Сталинай нэрэ бидэнэр бүгэдэндэ, бүхы дэлхэйн хамаг үнэн сэхэ хүнүүдтэ зол жаргалай түлөө, амгалан ажабайдалай түлөө тэмсэлэй туг мүн. Ленинэй туг доро, нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр манай советскэ арад орон дотороо социализм байгуулаа, коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулжа байна. Ленин—Сталинай идейнүүдэй туг доро бумбэрсэг дэлхэйн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн хүгжэжэ ба бэхижэжэ байна, энэ нангин туг доро эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө дэлхэйн арадууд тэмсэнэ.

Манай инаг вождь наһанһаа нүгшөө гэжэ бидэнэр мүнөөдэр дуулаабди. Энэ хадаа бидэнэртэ туйлай ехэ гээлтэ хохидол болоо. Гэбэшье, бидэнэр бата зоригтой байхабди. Ленин—Сталинай илалгата туғые бидэнэр үшөө дээрэ үргэн барижа ябахабди. Агууехэ сталинска хараа заабаринуудые бидэнэр бодотоор бэелүүлжэ шадахабди.

Слесарь-стахановец нүхэр Загбаев трибунада гараба.

—Нүхэр Сталин нүгшэжэ, бүхы советскэ хүнүүдэй, дэлхэйн ажалшадай зүрхэнүүдтэ гүнзэгы ехэ уйдхар гашуудал тохёолдуулба,—гэжэ нүхэр Загбаев хэлэнэ.—Агууехэ вождьмнай наһанһаа нүгшөө. Теэд тэрэнэй бүхы ами наһаяа үгэһэн нангин хэрэгынь хэтэ мүнхэдөө мандахал. Бидэнэр Сталинай хэрэгые тэрээндэл адли зоримгойгоор, тэрээндэл адли хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэбди. Энэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ бидэнэр зориг шадалаа һуларуулхагүйбди, харин ажал дээрээ өөһэдынгөө хүсэ шадалые хэдэн дахин эршэдхэхэбди. Нүхэр Сталинай зааһан замһаа бидэниие ямаршье хүсэн хадууруулхагүй. Агууехэ Эхэ оронойнгоо улам бүри хүсэтэй, улам бүри жаргалтай болохын түлөө ажаллахабди. Манай инаг багша Сталинай алдарта нэрэ коммунизмда зориһон замдамнай арюун нангин туг, зам заагша гэрэлтэ одон болонхой.

—Нүхэд, бидэнэрэй уйдхар гашуудал хизааргүй ехэ,—гэжэ түмэршэ дархан нүхэр Молчун хэлэнэ.—Инаг багша Сталимнай наһанһаа нүгшөө гэжэ һанахада этигэшэгүй бэрхэтэй байна. Гэбэшье, нүхэр Сталинай зааһан замаар ябажа, Эхэ оронойнгоо гэрэлтэ һайхан ерээдүйе бидэнэр энэ хүдэлмэришэ гараараа байгуулхабди. Ажалайнгаа темпые хэдэн дахинаар хурдадхахыетнай, манай партиин Центральна Комитедые, Советскэ правительствые тойрон бүри нигтаар жагсахыетнай уряалнаб.

Котельнэ цехтэ болоһон шаналал-гашуудалай митинг дээрэ газорезчик нүхэр Пелепягин иигэжэ хэлээ:

—Нүхэр Сталин наһанһаа нүгшэбэ. Бидэнэр Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые тойрон бүри нигтаар жагсахабди, революционно һэрэмжэеэ улам бүри дээшэлүүлхэбди, ямаршье дайсанай аашануудые үй бута сохихоор хэзээдэшье бэлэмди.

—Манай агууехэ Советскэ Эхэ ороной бүхы түүхэнь нүхэр Сталинай нэрэтэй таһаршагүй холбоотой,—гэжэ слесарь А. Алёнкин мэдүүлбэ.—Агууехэ багшынгаа нэрэдэ хүрэмеөр байел, нүхэр Сталинай хүдэлмэрилдэг шэнгеэр хүдэлмэрилэел, нүхэдүүд!

Заводой бусад бүхы цехүүдтэ митингнүүд болоо. Нүхэр Сталинай наһанһаа нүгшэһэн тухай хүдэлмэришэд гүнзэгы ехэ гашуудалтайгаар сонособо. Түрэл партиингаа Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бата нэгэдэлтэйгээр жагсан коммунизмын илалта тээшэ этигэлтэйгээр дабшаха зоригтой байһан тухайгаа паровозо-механическа, вагонно, шэрэм шудхалгын, булад шудхалгын, заһабарилгын-механическа, копрово болон бусад цехүүдэй хүдэлмэришэд эдэ хүндэ үдэрнүүдтэ мэдүүлнэ.

Түмэрзамшадай тангариг

Арадуудай сэсэн мэргэн вождь ба багша нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшэһэн тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые радиогоор дуулаад байхадаа Улан-Удэ станциин түмэрзамшад туйлай ехэ гашуудалда ороо.

Нүхэр И. В. Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан үдэшын 5 часта паровозно депогой бэлэдхэлгын цехтэ шаналал-гашуудалай митинг боложо, түмэрзамшад олоороо суглараба. Тус митингые паровозно депогой парторганизациин секретарь нүхэр Багонин нээгээд, манай агууехэ багша И. В. Сталин нүгшэжэ, Коммунистическэ партида, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта угаа ехэ хохидол тохёолдобо гэжэ хэлэбэ.

Депогой бэлэдхэлгын цехын токарь коммунист нүхэр Ананьин үгэ абаба.

—Нүхэр Сталинай нэрэ манай партида, советскэ арадта хизааргүй хүндэтэй. Нүхэр Сталинай ударидалгаар бидэнэр бүхы илалтануудые туйлаабди. Нүхэр Сталин советскэ социалистическэ гүрэниие улам бүри бэхижүүлхэ ёһотой гэжэ маанадые хододоо һургадаг байгаа. Энэ заабариень бидэнэр хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ уялгатайбди,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Удаань инструментальна цехын мастер нүхэр Кихо иигэжэ хэлэбэ: «Нүхэр Иосиф Виссарионович Сталин манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ бүхы ами наһаяа үгэһэн байна. Агууехэ Сталинай зааһан замаар бидэнэр бүгэдөөрөө ябажа, өөрынгөө Эхэ орондо коммунизм байгуулхамнай найдамтай».

Паровозно машинистнуудай зүгһөө ахалагша машинист нүхэр Петров үгэ абаад, бидэнэр коммунизм байгуулжа, агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинда эгээн үнэтэй памятник байгуулха байнабди гэжэ хэлэбэ.

Һүүлээрнь митингдэ суглараагшад Ленин—Сталинай партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бүри бата нэгэдэлтэйгээр жагсахабди гэһэн телеграммые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ эльгээбэ.

Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые ажалаараа бэхижүүлхэбди

Агууехэ багша, сэсэн мэргэн вождь, Коммунистическэ партиие ба советскэ гүрэниие байгуулагша нүхэр Сталин наһа бараба. Иимэ хүндэ гашуудал хэзээдэшье советскэ хүнэй сэдьхэлдэ байгаагүй.

Нүхэр Сталинай наһа бараһан тухайда парти ба правительствын гашуудалта мэдээсэлые Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой коллектив дуулахатайгаа хамта, шаналал-гашуудалай митинг үнгэргэбэ.

Үдэрэй 4 час. Заводой клубай зал соо хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд олоороо суглараба.

Митингые заводой директор нүхэр Болсохоев нээбэ. Хэдэн зуун ажалшад Иосиф Виссарионович Сталинай дурасхаалые хүндэлэн, хэдэн минутын туршада хүл дээрээ зогсобо.

Удаань нүхэр Болсохоев Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые уншаба.

—Туйлай ехэ бэрхэшээлнүүдые гаталан нүхэр Сталин манай кораблиие коммунизм тээшэ хүтэлэн асараа,—гэжэ нүхэр Болсохоев хэлэбэ. Нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр манай орон бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые туйлаа. Гениальна полководец ба стратег нүхэр Сталин Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ манай арадые илалтада асараа.

Нүхэр Сталинай зүрхэн сохилхоёо болибо. Манай ороной бүхы арадууд энэ гашуудалта үдэрнүүдтэ өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри бэхижүүлэн, Коммунистическэ партиингаа Центральна Комитедые ба Советскэ правительствые тойрон, бүри нигтаар жагсана.

Бүхы советскэ арадуудтал адли, партидаа ба советскэ правительстводаа манай заводой коллективэй үнэн сэхэ, бэеэ үгэнги байһанаа шэн габьяата ажалаараа гэршэлхэ байһамнай лабтай. Агууехэ Сталинай мартагдашагүй образые коммунизм байгуулагшад хэтэ мүнхэдөө һанажа ябахал, — гээд нүхэр Болсохоев өөрынгөө үгые дүүргэбэ.

— Удаань техническэ таһагай начальник К. Т. Логвиненко үгэ хэлэхэ зуураа, ажалшан арадай жаргалта байдалай түлөө нүхэр Сталинай хэһэн агууехэ ажал хэрэгые тэмдэглэбэ. Коммунистнуудые ба бүхы ажалшадые политическэ тон хурса һонор һэрэмжэтэй байхаар ажалша ниитые хүмүүжүүлхын түлөө манай парти тэмсэнэ, — гэжэ нүхэр Логвиненко үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ.

—Бүхы советскэ арадууд энэ агууехэ хохидолые гүн гүнзэгы гашуудалтайгаар амасажа байна. Сталин нүгшөө... энээниие үнэншэхэнь бэрхэтэй...

—Сталинай захяае бидэнэр арюун нангинаар сахихын, Эсэгэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бүхэжүүлхын, өөрынгөө һэрэмжые бүри дээшэлүүлхын, дай үүсхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай сталинска политикые сухаришагүйгөөр бэелүүлхын түлөө эрид шууд тэмсэхэбди гэжэ митингдэ хабаадагшад мэдүүлбэ.

Нүхэр Сталинай агууехэ ба һаруул һайхан образ дэлхэй дээрэхи хүн түрэлтэнэй зүрхэндэ хэтэ мүнхэдөө мартагдахагүй.

Коммунизм байгуулгада бүхы хүсэ шадалаа зорюулая

Мухаршэбэрэй аймагай предприятинууд ба эмхи зургаануудта, МТС-үүд ба колхозуудта манай сэсэн мэргэн вождь Иосиф Виссарионович Сталинай наһа бараһан тушаа шаналал-гашуудалай митингнүүд болоно.

Эдэ митингнүүд дээрэ хүдэлмэришэд, колхознигууд болон албахаагшад тон ехэ уйдхар гашуудалаа мэдүүлээд, Коммунистическэ партиин ба Советскэ Правительствын ударидалгаар манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ нигтаар жагсаха байһан тухайгаа хэлэһэн, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байна.

Харашэбэрэй сельскэ Соведэй «Победа» колхоздо болоһон митингдэ 300 шахуу хүн сугларaa.

Колхозой парторганизациин секретарь нүхэр В. П. Сажин митинг нээгээд, КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Н. А. Мироновто үгэ үгэбэ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталинай наһа бараһан тухай правительствын мэдээсэлые нүхэр Миронов уншажа үгөө.

Удаань колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бродников үгэ абажа, манай гениальна вождь Иосиф Виссарионович Сталинай хэмжээлэшэгүй ехэ габьяа тухай, коммунизм байгуулха хэрэгэй түлөө тэрэнэй бүхы хүсэ шадалаа, бүхы эрдэм ухаагаа, бүхы ами наһаяа зорюулһан тухай хэлээ. Саашань нүхэр Бродников Коммунистическэ парти ба Советскэ правительствые тойрон улам нигтаар жагсаад, Эхэ оронойнгоо аша туһын тулада хүсэ шадалаа хэдэн дахин арьбадхан ажаллахыень колхознигуудые уряалаа.

Таряанажалай № 2 бригадын бригадир нүхэр И. Н. Лещев, жииирэй колхозник И. Колобков, колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. М. Евсеев, сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ Н. Ушаков, долоон жэлэй һургуулиин багша Никонова гэгшэд шаналалай үгэнүүдые хэлэхэ зуураа, Ленин—Сталинай партиин хэрэгэй, коммунизмын хэрэгэй түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллаха байһанаа мэдүүлээ.

Артелиин гэшүүд энэ митинг дээрэ адуу малайнгаа тоо толгойе улам олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ, тарягаа бүри һайнаар ургуулха социалистическэ уялга нэгэн һаналаар баталан абаа.

Коммунистическэ партияа найдуулнабди

ТОРИ. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад советскэ арадай ба бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшэһэн тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые гүн ехэ уйдхар гашуудалтайгаар угтаба.

Аймагай бүхы колхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта, организацинуудта, эмхи зургаануудта шаналал-гашуудалай митингнүүд боложо байна.

«Коммунизм» колхоздо болоһон митинг дээрэ колхозой гэшүүн Никонов иигэжэ хэлээ:

—Манай артелиин гэшүүд арадуудай вождь Иосиф Виссарионович Сталинай нүгшэһэн тухай дуулаад байхадаа, хэлэшэгүй ехэ гашуудалда оробо. Манай зол жаргалта байдалые, колхозно байгуулалтые зохёон байгуулагша Сталин багшымнай зүрхэн сохилхоёо болибо. Бидэнэр Иосиф Виссарионович Сталинай ударидалгаар манай орон дотор социализм байгуулаад, коммунизмын илалта тээшэ дабшажа ябанабди. Бидэнэр, колхознигууд, иимэ гашуудалтай мэдээсэл абаад байхадаа, үшөө һайнаар, үнэн сэхээр ажаллахабди, малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэбди, хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахабди гэжэ Коммунистическэ партияа найдуулха байнабди.

— Хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхын тулада бидэнэр, мэргэжэлтэд, бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэбди гэжэ, — үрһэнэй лабораториин агроном нүхэр Шейкина аймагай хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүгһөө мэдүүлбэ.

Ториин аймагай ажалшад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон бүри нигтаар жагсан, коммунизм байгуулхын түлөө улам эршэмтэйгээр ажаллаха байһанаа мэдүүлнэ.

Советскэ хүнүүдэй бата жагсаал

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталин ехэ хүндөөр үбшэлһэнэйнгөө һүүлээр мартын 5-най үдэшын 9 час 50 минутада наһанһаа нүгшөө гэһэн Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай студентнэр, багшанар ба албахаагшад тон ехэ уйдхар гашуудалтайгаар угтаба.

Коллективэйнгээ митингые тус институдай директор нүхэр А. В. Булгадаев нээхэ зуураа, институдай бүхы коллективэй гүн ехээр гашуудажа байһан тухай мэдүүлбэ. Эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ Ленин, Сталинай байгуулһан ба хүмүүжүүлһэн Коммунистическэ партиие тойрон үшөө ехэ нигтаар жагсая гэжэ бүхы студентнэрые ба багшанарые тэрэ уряалба.

Удаань институдай партбюрогой секретарь нүхэр Бартанов үгэ хэлэбэ.

—Манай партида, бүхы советскэ арадта тон ехэ хохидол тохёолдобо. Ленинэй мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ, тэрэнэй соратник агууехэ Сталин нүгшэбэ. Нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро ябажа, манай парти советскэ арадые социализмын илалтада хүргөө. Нүхэр Сталинай зааһан замаар мүнөө манай арад коммунизм тээшэ дабшажа ябана. Советскэ арад бүхы түүхэтэ илалтануудаараа агу[…] гени нүхэр Сталинда уялга[…] Сталин нүгшэбэшье, тэрэнэй х[…] хэтэдээ мүнхэ байха, — гэжэ н[…]бэ.

Ленин—Сталинай партиие, [Со]ветскэ Правительствые тойрон [ниг]таар жагсан, коммунизм байгу[улха] хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, [...] мэргэжэлээ үгэхыень нүхэр [Бар]танов институдай коллекти[вые] уряалаа.

Марксизм-ленинизмын кафе[дрын] даагша П. П. Тышкилов үгэ [...]жа, И. В. Сталинай агууехэ [...]гаалаар зэбсэгжэхыень, маркс[изм-]ленинизмын гениальна зохёол[нууд]ые улам гүнзэгыгөөр шудалх[ые] студентнүүд ба научна хүд[элмэ]рилэгшэдые уряалба.

—Нүхэр Сталин өөрынгөө [...] ами наһые, өөрынгөө бүхы [...] ябадалые ажалшан арадай [...]рэгтэ, коммунизм байгуулгада [...]һэн байна, — гэжэ СССР-эй [...]хын кафедрые даагша нүхэр [...] Тюшев хэлэбэ. Үгынгөө эсэстэ [нү]хэр Тюшев ажалшан арадай [...]тэ Ленин, Сталиндал адляар [...] сэхээр тэмсэхыень тэндэ бай[...]дые уряалба.

Нүхэр Сталинай наһанһаа [нүг]шэлгэ партида, Советскэ ороной бүхы дэлхэйн ажалшадта тон [...] хохидол тохёолдуулба гэжэ тэм[дэг]лээд, Ленин—Сталинай зааһа[н за]маар урагшаа коммунизм т[ээшэ] советскэ арадай бата этигэлтэ[й] дабшан ябаха тухай үгэ хэл[...] нүхэд А. В. Буинов, Жамса[ран] Очиров, Крутовская, Чебунин [ба] бусад мэдүүлбэд.

Агууехэ Сталинай мүнхэ һургаалые шудалхабди

Мартын 6-да Бурят-Монголой гүрэнэй зооветинститудай актова зал соо профессорско-преподавательска состав, студентнэр ба техническэ хүдэлмэрилэгшэд сугларжа, Советскэ Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Секретарь нүхэр Сталинай наһа бараһантай дашарамдуулан, шаналал-гашуудалай митинг үнгэргэбэ. Энэ митинг дээрэ 450 хүн байлсаба.

Институдай директорые орлогшо нүхэр Балков тус митингые нээхэ зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

—Советскэ арадай ба бүхы дэлхэйн ажалшадай инаг вождь нүхэр Сталин мартын 5-най үдэр наһа бараа гэһэн КПСС-эй Центральна Комитедэй, Советскэ Союзай Правительствын ба ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэлые манай агууехэ ороной ажалшад, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэд ба таряашад гүнзэгы гашуудалтайгаар дуулаба.

Манай инаг багша ба вождь нүхэр Сталин манай орондо социализм байгуулаа. Нүхэр Сталин дэлхэйн хоёрдохи дайнда гитлеровскэ Германиие ба японско империалистнуудые дараһан илалтада манай орониие хүргөө, энэ илалта уласхоорондын бүхы байдалые үндэһөөрнь хубилгаа. Нүхэр Сталин СССР дотор коммунизм ба[йгуул]гын агууехэ ба гайхамшагта [...] программаар партиие, бүхы ар[адые] зэбсэглээ.

Советскэ Союзай Коммунист[ическ]скэ партиин Центральна Ком[итед], ССР Союзай Министрнүүдэй Со[ведэй], СССР-эй Верховно Соведэй Пр[ези]диум эдэ гашуудалта хүндэ ү[дэр]нүүдтэ парти болон арадтаа ха[нда]ха зуураа, Центральна Комите[ды], Советскэ Правительствые той[рон] үшөө ехэ нигтаар жагсахыень, [ма]най орон дотор коммунизм [бай]гуулгын агууехэ хэрэгтэ бүхы [...] сэеэ, зохёон байгуулхы эршэ з[...]гоо элсүүлэн хандуулхыень [...]ниие уряалба.

—Советскэ студентнүүдэй [...] нүхэр, эб найрамдалай тугые [ба]ригша Иосиф Виссарионовичы[н на]һа бараһанда гүнзэгы гашуу[дална]мэдүүлнэб. Бидэ студентнүүд [...] Сталинай бэшэһэн сэсэн мэргэ[н зо]хёолнуудые шудалжа, тэрэнэй [заа]баринуудые хэрэг дээрэнь бэе[лүүл]хын түлөө ами бэеэ хайрла[нгүй] тэмсэхэбди — гэжэ студент [...] Барьядаев хэлэбэ.

Зооветинститудай бүхы кол[лек]тив Ленин, Сталинай байгуулһа[н] хүмүүжүүлһэн Коммунисти[ческэ] партиин шалгарһан хүтэлбэри [...] КПСС-эй ЦК ба Советскэ Пр[авительствые] тойрон нигтаар жа[гса]хабди гэжэ мэдүүлбэ.

Сталин багшымнай нэрэнь хэтэдээ мүн[хэ]

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай бүхы хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад бултадаа сугларжа, советскэ арадай инаг вождь нүхэр И. В. Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан шаналал-гашуудалай митинг үнгэргэбэ.

Мяха-консервын комбинадта байгаа ЦК-гэй парторг нүхэр Сущиков нүхэр Сталинай нүгшэһэн тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мэдээсэл уншаба.

—Өөрынгөө инаг багша нүхэр Сталинай нүгшэһэн тухай мэдээсэл дуулахадаа, бидэ хүдэлмэришэдэй зүрхэн гүн ехэ уйдхар гашуудалда ороо. Эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ манай комбинадай хүдэлмэришэд Ленин, Сталинай байгуулһан партиие тойрон нигтаар жагсан хүдэлмэрилжэ, ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлхэбди. Би өөрөө үйлэдбэриингөө түсэбые үдэр бүри 150 процент дүүргэжэ байхаб,—гэжэ комбинадай стахановка нүхэр Иванова мэдүүлбэ.

— Нүхэр Сталинай нүгшэһэндэ манай парти, Советскэ ороной ба бүхы дэлхэйн ажалшад тон е[хээр] гашуудажа байна. Эдэ үдэрнү[үдтэ] Ленин—Сталинай партиин Ц[ент]ральна Комитедые, Советскэ [Пра]вительствые тойрон бүри ниг[таар] жагсахыетнай таанарые комб[ина]дайнгаа хүдэлмэришэдэй үмэ[нэ] үряалнаб.

—Манай орон дотор комму[низ]мын материально-техническэ [...] байгуулхын түлөө ажалайнгаа [ам]жалтануудые улам арбидхахаб[ди] гэжэ колбасна цехын хүдэлм[эри]шэн нүхэр Горбунова мэдүүлбэ.

—Комсомолецуудай ба за[лу]шуулай инаг багша Сталин ма[...] хахасаба. Тэрэнэй мүнхэ нэрэнь [со]ветскэ залуушуулай сэдьхэл [зүр]хэндэ хэтын хэтэдэ оршохол,—[гэжэ] стахановец Андрей Татарников [хэ]лэбэ.

Манай орон дотор комму[низм] байгуулха хэрэгтэ бүхы хүсэ ш[адалаа] үгэхэбди гэжэ комбинадай [кол]лектив мэдээсэбэ.

Митингдэ суглараагшад Ко[ммуни]стическэ партиин Центральн[а Ко]митедтэ бэшэг эльгээбэ.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИП[ОВ]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6-8[...] культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00488. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.0[...]